

PRAKSISOVERSIGT · SKATTERET

Praksisoversigt over skattesvig (skattekontrolloven §§ 82-85 og straffeloven § 289)

Strafansvar, bødetakster og strafudmåling efter skattekontrollovens kapitel 9 og straffelovens § 289

Version 2 Opdateret 7. sep. 2026 41 afgørelser · 2009-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Skattesvig straffes i dag efter de straffebestemmelser, der blev indført med den nye skattekontrollov med virkning fra indkomståret 2019: § 82 om aktiv skattesvig, § 83 om passiv skattesvig, § 84 om bødebelagte oplysnings- og dokumentationspligter og § 85 om juridiske personers strafansvar. Overstiger unddragelsen 500.000 kr., henføres forholdet som udgangspunkt under straffelovens § 289 med en strafferamme på 8 års fængsel, mens mindre sager afgøres administrativt af Skatteforvaltningen med bødeforelæg efter § 86. Praksis er tæt normeret: bøder beregnes efter faste takster (én gang unddragelsen ved grov uagtsomhed, to gange ved forsæt), og Højesteret har fastslået, at tillægsbøder efter straffelovens § 50, stk. 2, er pønale og pålægges hver enkelt gerningsmand fuldt ud. Sanktionsniveauet blev grundlæggende ændret pr. 1. januar 2024, hvor progressionsknækket på 60.000 kr. blev afskaffet, tillægsbøderne fordoblet og frihedsstrafgrænsen hævet fra 250.000 kr. til 500.000 kr.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Aktiv skattesvig efter skattekontrollovens § 82, stk. 1, forudsætter, at der er afgivet urigtige, vildledende eller ufuldstændige oplysninger med forsæt til unddragelse; ren passivitet falder uden for § 82 og skal i stedet bedømmes efter § 83.
- 02** Passiv skattesvig efter § 83 rammer den, der ikke inden 4 uger underretter Skatteforvaltningen om en for lav årsopgørelse eller en for lav skønsmæssig ansættelse – også når den skattepligtige aldrig selv har afgivet oplysninger.
- 03** Straffelovens § 289 er en overbygningsbestemmelse, der efter retspraksis som udgangspunkt anvendes ved unddragelser på 500.000 kr. eller derover inden for samme lovområde, men også kan anvendes under dette beløb ved andre grove omstændigheder.
- 04** Normalbøden udgør én gang unddragelsen ved grov uagtsomhed og to gange unddragelsen ved forsæt; progressionsknækket på 60.000 kr. blev afskaffet for overtrædelser begået den 1. januar 2024 eller senere.

- 05** Grænsen for frihedsstraf blev pr. 1. januar 2024 hævet fra 250.000 kr. til 500.000 kr. i førstegangstilfælde, men er fortsat 250.000 kr. i gentagelsestilfælde inden for 10 år.
- 06** Tillægsbøden efter straffelovens § 50, stk. 2, blev fordoblet til to gange unddragelsen for forhold begået den 1. januar 2024 eller senere.
- 07** Højesteret har fastslået, at tillægsbøder i skatte- og afgiftssager har et pønalt formål og derfor pålægges hver gerningsmand fuldt ud – uden forholdsmæssig fordeling mellem medskyldige og uanset om der er sket efterbetaling.
- 08** Tilståelse fører ikke til nedsættelse af tillægsbøden, selv om den kan give rabat i fængselsstraffen.
- 09** Særlig grov beskaffenhed – planlægning, stråmandskonstruktioner, udenlandske konti eller overtrædelse af flere skatte- og afgiftslove – skal efter straffelovens § 289, stk. 3, føre til, at tillægsbøden forhøjes med 20 pct.
- 10** Forsæt kan foreligge som *dolus eventualis*, når den tiltalte har indset og accepteret muligheden for unddragelse; omvendt frifindes, når regelgrundlaget er komplekst og den tiltalte har fulgt professionel revisorrådgivning.
- 11** Efter lovændringen i 2015 udvises der ikke længere særlig tilbageholdenhed med samfundstjeneste i skattesager, men forstraf for ligeartet kriminalitet kombineret med et betydeligt unddraget beløb udelukker i praksis betinget dom.
- 12** Urimeligt lang sagsbehandlingstid kompenseres primært i fængselsstraffen – enten ved at gøre den betinget eller ved at undlade vilkår om samfundstjeneste – og ikke ved at nedsætte tillægsbøden.
- 13** Systematisk brug af fiktive fakturaer og stråmandsselskaber er et gennemgående skærpende mønster og udløser samtidig nægtelse af fradrag og beskatning af maskeret udbytte hos hovedanpartshaveren.
- 14** Grov uagtsomhed eller forsæt i straffesagens forstand er ikke en betingelse for ekstraordinær genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 5 – Landsskatteretten foretager en selvstændig tilregnellesvurdering, og en manglende straffesag ændrer den ikke.
- 15** Skatteforvaltningen kan afslutte sager administrativt med bødeforelæg efter skattekontrollovens § 86, men skal vejlede den sigtede om forsvarerbeskikkelse og om forbuddet mod selvinkriminering, når der foreligger konkret mistanke.

Straffebestemmelserne i skattekontrollovens kapitel 9 efter § 1 2017-reformen

Den gamle skattekontrollov fra 1946 samlede forsætlig og groft uagtsom skattesvig i den daværende § 13. Den lov blev ophævet og erstattet af en helt ny skattekontrollov med virkning fra indkomståret 2019,

og straffebestemmelserne ligger nu i lovens kapitel 9, §§ 82-85, mens §§ 86-89 alene indeholder de straffeprocessuelle regler om administrative bødeforelæg, ransagning mv. og ikke selvstændige strafferammer.

Skattekontrollovens § 82, stk. 1 rammer aktiv skattesvig:

»Den, som med forsæt til at unddrage det offentlige skat afgiver urigtige, vildledende eller ufuldstændige oplysninger til told- og skatteforvaltningens brug for afgørelse af skattepligt eller skatteansættelse, straffes for skattesvig med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 289.«

Begås handlingen groft uagtsomt, er straffen bøde, jf. § 82, stk. 3. Af de oprindelige forarbejder til bestemmelsen fremgår, at tilføjelsen af »ufuldstændige oplysninger« er en bevidst præcisering, fordi ansvaret med den nye lov flyttes fra den samlede blanket til den enkelte rubrik:

»Der skal være givet oplysninger, for at en for lav angivelse i et felt vil kunne karakteriseres som en urigtig oplysning. Hvis feltet er tomt, mens andre felter er udfyldte, vil der være tale om samlet set en afgivelse af ufuldstændige oplysninger. Fortielsen skal have tilknytning til, at der i øvrigt er afgivet oplysninger, da passivitet i forhold til afgivelse af alle pligtige oplysninger ikke er omfattet af den foreslåede § 82, men vil kunne være strafbart efter den foreslåede bestemmelse i § 83 om passivt skattesvig.«

Afgrænsningen mellem § 82 og § 83 er dermed lovgivers bevidste valg og ikke en teoretisk finesse: den, der slet ikke reagerer, straffes efter § 83, mens den, der udfylder noget, men ikke det hele, straffes efter § 82.

§ 83 pålægger den skattepligtige at underrette Skatteforvaltningen inden 4 uger, hvis en modtaget årsopgørelse (stk. 1) eller en skønsmæssig ansættelse (stk. 2) er for lav, og at afgive de pligtige oplysninger, hvis der hverken modtages årsopgørelse eller oplysningsskema (stk. 3). Forsætlig overtrædelse straffes efter § 83, stk. 4 med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, groft uagtsom overtrædelse med bøde efter stk. 5.

§ 84 er en ren bødebestemmelse, der rammer forsætlig eller groft uagtsom tilsidesættelse af en række oplysnings- og dokumentationspligter – udenlandske pensionsordninger, gaver til ikke fuldt skattepligtige, transfer pricing-dokumentation, land for land-rapport, opbevaringspligt – samt efter nr. 6 den, der »som led i virksomhed udsteder en faktura med et urigtigt indhold eller udsteder anden urigtig dokumentation for levering eller aftagelse af varer eller ydelser, når dokumentationen er egnet til at blive anvendt som grundlag for opgørelsen af den skattepligtige indkomst«. Ved lov nr. 751 af 20. juni 2025 udgår henvisningen til revisorerklæring efter § 43 i § 84, nr. 5, som konsekvens af ophævelsen af §§ 43-45; ændringen trådte i kraft 1. juli 2025 og er endnu ikke konsolideret ind i lovteksten.

§ 85 hjemler strafansvar for juridiske personer efter straffelovens 5. kapitel, hvilket i praksis er forudsætningen for, at selskaber idømmes bøder på to gange unddragelsen uanset beløbets størrelse.

Endelig bemærkes, at der ved en ændringslov fra juni 2023 er vedtaget en ny ansvarsfrihedsbestemmelse som § 83 A, hvorefter en skattepligtig ikke kan ifalde ansvar efter §§ 82 eller 83 for oplysninger, der er eller burde være indberettet af en uafhængig tredjemand efter skatteindberetningsloven, når oplysningerne indgår i årsopgørelsen uden særskilt henvisning til oplysningspligten eller er feltlåste. Bestemmelsen sætter samtidig § 82, stk. 2 ud af kraft. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen, og bestemmelsen er endnu ikke rullet ind i den konsoliderede lovtekst.

LOV

Skattekontrolloven § 82, stk. 1, 3

Skattekontrolloven § 83, stk. 1-5

Skattekontrolloven § 84

Skattekontrolloven § 85

§ 2 Straffelovens § 289 som overbygning og 500.000 kr.-grænsen

[Straffelovens § 289, stk. 1](#) straffer med fængsel indtil 8 år den, som for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding gør sig skyldig i overtrædelse af særligt grov karakter af skatte-, told-, afgifts- eller tilskudslovgivningen. Efter [stk. 2](#) finder bestemmelsen kun anvendelse, hvis der i den pågældende særlovgivning er henvist til § 289 – hvilket netop er tilfældet i skattekontrollovens §§ 82 og 83.

Grænsen er fastlagt i praksis og i anklagemyndighedens retningslinjer. [Rigsadvokatmeddelelsen om formueforbrydelser, pkt. 4.3](#) formulerer det således:

»Bestemmelsen finder anvendelse, når overtrædelsen er af særlig grov karakter, hvilket efter retspraksis som udgangspunkt vil være tilfældet, når det undtagne beløb udgør 500.000 kr. eller derover, men andre grove omstændigheder kan også bevirke, at bestemmelsen bringes i anvendelse, selvom undtagelsen er under 500.000 kr.«

Det er væsentligt, at beløbsgrænsen for § 289 opgøres **inden for samme lovområde**. Den juridiske vejledning fremhæver, at en sag med forsætlig unddragelse af skat på 400.000 kr., moms på 100.000 kr. og punktafgift på 50.000 kr. ikke kan afsluttes administrativt, fordi den samlede unddragelse overstiger 500.000 kr., men at forholdene alligevel ikke henføres under § 289, fordi der ikke er unddraget over 500.000 kr. inden for samme lovområde, jf. [Den juridiske vejledning A.C.3.5.2.7](#).

§ 289 er subsidær i forhold til speciallovgivning, når denne indeholder en tilsvarende regulering af gerningsindhold og strafferamme. Det fastslog Højesteret i [AM2024.06.25H](#) for så vidt angår [straffelovens § 289 a](#) over for særloven om rentefrie covid-19-lån. Princippet har betydning også i skattesager, hvor konkurrencen mellem særlovsbestemmelser og straffelovens overbygning ofte skal afklares.

At § 289 ikke er en ren beløbsmekanik, illustreres af den ældre praksis, hvor bestemmelsen anvendes ved kvalificeret udførelsesmåde. I [S-3687-10](#) og i [Højesterets dom af 23. april 2012 \(se sagen\)](#) blev § 289 kombineret med dokumentfalsk og rettighedsfrakendelse, og i [Landsrettens dom af 1. november 2012](#) blev et direktionsmedlem dømt for unddragelse af 10 mio. kr. over tre år.

Straffelovens § 289 er også berøringsflade til hvidvaskbestemmelserne. I [Højesterets dom af 15. november 2013](#) og i [Højesterets dom af 15. februar 2012](#) blev spørgsmålet om kumulation mellem skattesvig og efterfølgende hvidvask af udbyttet prøvet – afgrænsningen mellem straffri selvask og selvstændig hvidvask behandles nærmere under [hvidvask](#).

LOV	Skattekontrolloven § 82, stk. 1	Straffeloven § 289, stk. 1-3	Straffeloven § 289a
PRAKSIS			
	Højesteret · Højesteret fastslår, at særlov om COVID-19 lån har forrang for Straffeloven § 289 a ved uberettiget ansøgning		25.06.2024
	Højesteret · Højesterets dom om skattesvig af særlig grov karakter og kumulation af straf for hvidvask af udbytte		15.11.2013
	Højesteret · Højesteretsdom om groft skattesvig, tilskudssvindel og strafudmåling efter Straffeloven § 289		05.07.2012
	Højesteret · Højesteretsdom om groft skattesvig, dokumentfalsk og strafudmåling for direktør		23.04.2012
	Højesteret · Højesteretsdom om grov hvidvask i forbindelse med momsunddragelse (Selvask vs. Uafhængig Hvidvask)		15.02.2012
	Landsretten · Direktionsmedlem dømt for groft skattesvig på 10 mio. kr. og idømt fængselsstraf		01.11.2012

§ 3 Bødetaksterne og reformen af sanktionspraksis pr. 1. januar 2024

Bøder i skattestraffesager udmåles efter faste »normalbøder«, der bygger på retspraksis og er beskrevet i [Den juridiske vejledning A.C.3.5.2.1](#). Grundreglen er:

Tilregnelser	Normalbøde
Grov uagtsomhed	1 × den samlede unddragelse
Forsæt	2 × den samlede unddragelse

For fysiske personer straffes forsætlige unddragelser med bøde, hvis unddragelsen ikke overstiger 500.000 kr. For juridiske personer udmåles bøden til to gange unddragelsen uanset beløbets størrelse.

Sanktionspraksis blev grundlæggende omlagt ved [lov nr. 1795 af 28. december 2023](#), der trådte i kraft 1. januar 2024. Ændringerne var alene sproglige justeringer af straffebestemmelserne – herunder i [§ 82, stk. 1](#) og [§ 83, stk. 4](#), hvor »Den, der« blev ændret til »Den, som« – med det udtrykkelige formål at kunne angive nye strafniveauer i bemærkningerne. Af forarbejderne fremgår, hvad der reelt blev ændret:

»For det første forudsættes det, at en bøde i tillæg til en fængselsstraf vil skulle fordobles, så bøden efter ændringen vil skulle udgøre et beløb, der svarer til det dobbelte af unddragelsens størrelse. [...] For det andet forudsættes det, at beløbsgrænsen for, hvornår der vil kunne idømmes straf i form af fængsel, hæves fra 250.000 kr. [...] til 500.000 kr. [...] For det tredje forudsættes det, at progressionsgrænsen på 60.000 kr., der efter gældende ret finder anvendelse ved beregning af normalbøder, ophæves.«

De enkelte elementer træder i kraft forskudt efter [straffelovens § 3](#): lempelserne (minimumsgrænsen på 40.000 kr., 5.000 kr.-bøden ved unddragelser mellem 20.000 og 40.000 kr., og den hævdede frihedsstrafgrænse) gælder uanset gerningstidspunktet, mens skærpelserne (afskaffelsen af progressionsknækket og fordoblingen af tillægsbøder) kun gælder forhold begået den 1. januar 2024 eller senere.

I gentagelsestilfælde er grænsen for frihedsstraf fortsat 250.000 kr., og gentagelsesvirkningen ophører først efter 10 år, jf. [straffelovens § 84, stk. 3](#). Normalbøden kan i gentagelsestilfælde forhøjes med 25 pct.

En særlig takst gælder for **groft uagtsom** overtrædelse af [§ 83, stk. 1-3](#), jf. [stk. 5](#): her udgjorde normalbøden traditionelt kun en tredjedel af den undtagne skat. Ved [lov nr. 16 af 14. januar 2025](#) blev ordlyden af [§ 83, stk. 5](#), præciseret netop for at kunne fastsætte nye retningslinjer, og for overtrædelser begået den 15. januar 2025 eller senere er normalbøden nu én gang den undtagne skat. Ændringen er endnu ikke konsolideret ind i lovteksten.

Ved **frivillig selvanmeldelse** gøres der fortsat ikke strafansvar gældende ved grov uagtsomhed uanset beløb, eller ved forsætlige unddragelser op til 100.000 kr. Forsætlige unddragelser mellem 100.000 kr. og 500.000 kr. afsluttes med en bøde svarende til én gang unddragelsen, mens selvanmeldelse af unddragelser over 500.000 kr. fortsat skal afgøres ved domstolene med frihedsstraf og en tillægsbøde svarende til én gang unddragelsen.

LOV

[Skattekontrolløven § 82, stk. 1, 3](#)
[Skattekontrolløven § 83, stk. 4, 5](#)
[Straffeloven § 3](#)
[Straffeloven § 84, stk. 3](#)

Tillægsbøden efter straffelovens § 50, stk. 2 – pønalt formål og fuld § 4 bøde til hver deltager

Ved siden af fængselsstraffen idømmes i skattesager en tillægsbøde efter [straffelovens § 50, stk. 2](#). Det centrale præjudikat er Højesterets dom af 8. juni 2023 i [AM2023.06.08H](#) (også registreret som [SS-11/2023-HJR](#)). Sagen angik et organiseret kompleks med restauranter og fiktive vikarbureauer, hvor syv tiltalte tilsammen havde unddraget over 28 mio. kr. i moms, A-skat og AM-bidrag. Procesbevillingsnævnet gav begrænset anketilladelse alene om udmålingen af tillægsbøden, og de tiltalte gjorde gældende, at bøden burde fordeles forholdsmæssigt mellem medgerningsmændene, fordi de samlede bøder ellers ville overstige den faktiske unddragelse.

Højesteret afviste synspunktet:

»Højesteret finder, at det følger af forarbejderne [...] at tillægsbøder inden for skatte- og afgiftsområdet er et supplement til betalingen af de skyldige skatter og afgifter og derved er udtryk for en skærpet sanktionering med et pønalt formål. Tillægsbøde inden for skatte- og afgiftsområdet pålægges derfor uden hensyn til, om der er opnået en berigelse, og uanset, om der allerede er sket efterbetaling af den undtagne skat.«

»På denne baggrund finder Højesteret, at der ikke er grundlag for at nedsætte tillægsbøderne med henvisning til, at flere personer har deltaget i skatte- og afgiftsunddragelsen.«

Landsrettens tillægsbøder på 5.575.000 kr. og 4.600.000 kr. blev derfor stadfæstet. Dommen adskiller dermed tillægsbøden skarpt fra udbyttekonfiskation efter [straffelovens § 75, stk. 1](#), hvor den individuelle berigelse er afgørende.

Princippet er efterfølgende anvendt konsekvent. I [S-1496-25](#) (Vestre Landsret, 5. februar 2026) var der unddraget 900.946 kr. i moms og 173.314 kr. i skat efter [skattekontrollovens § 82, stk. 1](#), i alt 1.074.260 kr. Byretten havde fastsat tillægsbøden til 750.000 kr.; landsretten forhøjede den til 1.070.000 kr. med følgende begrundelse:

»Tillægsbøden skal pålægges uden hensyn til, om der er opnået en berigelse, og uanset, om der allerede er sket efterbetaling af den undtagne moms og skat. Den omstændighed, at tiltalte har tilstået forholdene, kan ikke føre til en nedsættelse af tillægsbøden.«

Samme forhold ses i [S-3237-22](#) og [S-3469-23](#), hvor Østre Landsret hævdede tillægsbøden fra byrettens 450.000 kr. til anklagemyndighedens påstand om 900.000 kr., netop fordi den lange sagsbehandlingstid allerede var kompenseret i fængselsstraffen.

Efter [straffelovens § 289, stk. 3](#) skal der ved udmålingen lægges vægt på, om forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed. Af forarbejderne til bestemmelsen – indsat ved lov om midlertidig nedsættelse af straffen for overtrædelser vedrørende midler på udenlandske konti (selvanmelderordningen fra 2012) – fremgår:

»Placering af indeståender i udenlandske pengeinstitutter m.v., som SKAT ikke kan indhente oplysninger fra, må anses for at være en manøvre, der tilsigter at vanskeliggøre opklaringen. Af andre vigtige strafskærpende omstændigheder kan nævnes, at der er flere gerningsmænd, f.eks. i forbindelse med stråmandsvirksomhed, tale om særlig planlægning i øvrigt eller tale om overtrædelser af flere skatte- og afgiftslove. Tilstedeværelsen af de nævnte skærpende omstændigheder bør som udgangspunkt medføre, at niveauet for tillægsbøden forhøjes med 20 pct.«

Straffeloven § 289, stk. 3

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster tillægsgbøder for omfattende, organiseret moms- og skattesvig	08.06.2023
	Højesteret · Højesteretsdom om fuld tillægsgbøde til hver deltager ved skatte- og momsunddragelse	08.06.2023
	Landsretten · Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain	21.08.2025
	Byretten · Virksomhedsejer idømt betinget fængsel og tillægsgbøde på 1.070.000 kr. for momssvig og skattesvig	05.02.2026

§ 5 Forsæt og grov uagtsomhed – hvad domstolene lægger vægt på

Sondringen mellem forsæt og grov uagtsomhed er afgørende både for strafferammen (fængsel eller alene bøde) og for bødens størrelse. Domstolene bygger i praksis på objektive holdepunkter – beløbenes størrelse, hvor åbenbare fejlene er, den tiltaltes rolle i virksomheden og eventuel revisorkontakt.

Dolus eventualis er tilstrækkeligt. I [SS-82/2021-HER](#) var en direktør og eneansat i et ApS tiltalt for ikke at have reageret på årsopgørelser, hvor løn og udbytte manglede. Retten lagde vægt på, at

»De manglende oplysninger fremgik efter den skriftlige dokumentation i sagen klart af årsopgørelserne, navnlig når disse sammenholdes med selskabets angivelse af løn/udbytte, og at tiltalte var eneste ansatte. Problematikken om opgivelse af løn/udbytte blev efter vidneforklaringen fra revisoren, drøftet med tiltalte.«

og konkluderede, at »tiltalte har indset og accepteret muligheden for, at han ved at undlade at rette sine årsopgørelser derved undragede det offentlige skat«. Samme forsætsstandard blev anvendt af Højesteret i [Sag 71/2015](#) (jf. [SS-71/2015-HJR](#)), hvor en stråmandsdirektørs risikoeaccept i et momskarruselarrangement blev anset for forsæt.

Komplekst regelgrundlag og revisorbistand kan udelukke forsæt. I [SS-351/2021-HER](#) var en hovedaktionær tiltalt efter [straffelovens § 289](#) for ikke at have selvangivet en maskeret udlodning på 7,6 mio. kr. ved overdragelse af en nyopført ejendom fra selskabet til ham selv. Markedsprisen på 11 mio. kr. var ubestridt; Skattestyrelsen mente blot, at overdragelsen skulle være sket til kostpris. Retten frifandt:

»Herefter og efter en samlet vurdering herunder reglernes komplekse karakter sammenholdt med, at tiltalte havde revisorbistand til udarbejdelse af både selskabets skatteregnskab og sine personlige selvangivelse, finder retten ikke, at anklagemyndigheden har løftet bevisbyrden for, at tiltalte har haft det fornødne forsæt.«

Afgørelsen viser, at en materielt forkert skatteansættelse langt fra altid er strafbar: jo mere uafklaret retstilstanden er, og jo mere den skattepligtige har søgt professionel rådgivning, desto sværere er forsætsbeviset.

Misbrug og manglende overblik fritager ikke. I [S-3237-22](#) og [S-3469-23](#) gjorde en enkeltmandsvirksomhedsindehaver gældende, at hans misbrug og manglende bopæl betød, at han ikke havde kendskab til sine forpligtelser. Landsretten fandt forsæt bevist for en samlet unddragelse på ca. 1 mio. kr.

Medvirken og rådgiveransvar. Forarbejderne til [§ 82](#) understreger, at [straffelovens § 23](#) finder anvendelse, og at »handlinger, der består i at udarbejde opgørelser [...] der senere anvendes som grundlag for angivelser over for SKAT, vil falde inden for området for medvirken«, ligesom udstedelse af urigtige fakturaer er omfattet, når dokumentet både er egnet til og sandsynligvis vil blive anvendt til skattesvig af modtageren. Det er i sådanne sager en forudsætning, at udstederen har tilregnelser til, at dokumentet er urigtigt. I [Landsrettens dom af 31.](#)

august 2011 blev både direktøren og selskabets eksterne revisor dømt for i forening at have oprettet fiktive fakturaer og regnskabsposter.

LOV	Skattekontrolloven § 82, stk. 1, 3	Straffeloven § 23	Straffeloven § 289	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret fastsætter straf for momssvig af særligt grov karakter (Momskarusselsvig) – Delvist ubetinget fængsel og nedsat bøde Landsretten · Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain Landsretten · Fængselsstraf for omfattende og systematisk moms- og skattesvig af særlig grov karakter Byretten · Frifindelse for grov skatteunddragelse ved overdragelse af fast ejendom fra selskab til hovedaktionær til markedspris Byretten · Direktør idømt betinget fængsel og stor tillæggsbøde for omfattende skatte- og momsunddragelse			19.08.2015 21.08.2025 31.08.2011 18.08.2021 02.06.2021

§ 6 Passiv skattesvig efter § 83 – underretningspligten og de fire uger

§ 83 er den bestemmelse, der i praksis rammer den skattepligtige, som slet ikke reagerer. Pligten indtræder ved modtagelsen af en for lav årsopgørelse eller en for lav skønsmæssig ansættelse og skal opfyldes inden 4 uger. Bestemmelsen er central, fordi Skatteforvaltningen i vidt omfang danner årsopgørelser automatisk: den skattepligtige, der lader en åbenlyst for lav opgørelse stå, handler ikke aktivt, men rammes af underretningspligten.

I [S-207-25](#) (Østre Landsret, 14. august 2025) var en virksomhedsindehaver tiltalt for to forhold efter § 83, stk. 4 (indkomstårene 2016 og 2017) og ét forhold efter [momslovens § 81, stk. 3](#). Den samlede unddragelse udgjorde 474.127,56 kr. – altså under 500.000 kr.-grænsen, hvorfor sagen kunne afgøres med bøde.

Forhold	Periode	Unddraget	Hjemmel
1	2017	198.942,63 kr.	§ 83, stk. 4
2	2.-4. kvartal 2017	154.344,75 kr.	momsloven § 81, stk. 3
3	2016	120.840,18 kr.	§ 83, stk. 4

Byretten havde fastsat bøden til 200.000 kr.; landsretten beregnede normalbøden til ca. 888.000 kr. og nedsatte den herefter med halvdelen til 425.000 kr. under hensyn til en samlet sagsbehandlingstid på over fem år. Dommen afklarer samtidig, at anklagemyndigheden ved en skærpesesanke frit kan nedlægge påstand om en højere bøde end i første instans, og at tilståelsesrabat ikke gives, når erkendelsen først kommer under hovedforhandlingen i byretten.

I [S-3237-22](#) og [S-3469-23](#) blev § 83 anvendt på systematisk manglende afregning gennem en sammenhængende periode fra 2011 til 2015. Landsretten fastslog, at forholdene udgjorde en **fortsat forbrydelse**, hvorfor forældelsesfristen kunne regnes fra det sidst begåede forhold, og ingen dele af sagen var forældet. Det er et gennemgående træk i skattestraffesager, hvor unddragelsen strækker sig over flere indkomstår.

Sagerne efter den tidligere skattekontrollovens § 16, stk. 3 – forgængerens til § 83 – viser samme mønster. I [I-2382/2015](#) blev en udlejer idømt betinget fængsel og tillæggsbøde for ikke at have selvangivet lejeindtægter fra tre lejligheder og en ejendomsavance – samlet over 317.000 kr. i unddraget skat og bidrag. Og i

[SS-82/2021-HER](#) blev en direktør dømt for netop at have undladt at rette årsopgørelser, hvor løn og udbytte manglede.

LOV	Momsloven § 81, stk. 3	Skattekontrollloven § 83, stk. 1-5	
PRAKSIS	Landsretten · Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain		21.08.2025
	Landsretten · Skatte- og momsunddragelse: Landsret skærper bøde for forsætlig undladelse af underretningspligt og momsangivelse		14.08.2025
	Byretten · Direktør idømt betinget fængsel og stor tillægsbøde for omfattende skatte- og momsunddragelse		02.06.2021
	Byretten · Betinget fængselsstraf og tillægsbøde for skattesvig i forbindelse med udlejning og salg af lejligheder		24.09.2015

§ 7 Fiktive fakturaer, stråmandsselskaber og indkomstmaskering

Den hyppigste gerningstype i de store skattestraffesager er brug af fiktive fakturaer fra underleverandør- eller vikarselskaber. Konstruktionen giver på én gang uberettiget momsfradrag, undgået indeholdelse af A-skat og AM-bidrag samt et uberettiget driftsomkostningsfradrag i selskabsskatten. [Skattekontrollovens § 84, nr. 6](#) kriminaliserer selvstændigt selve udstedelsen af urigtig dokumentation, når den er egnet til at blive anvendt som grundlag for opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

[SS-6020/2019-FRB](#) og ankesagen [SS-1958/2020-OLR](#) – som endte i Højesteret som [AM2023.06.08H](#) – udgør skolebogseksemplet. Bevisgrundlaget bestod af fiktive fakturaer, pengestrømsanalyser, telefonaflytninger og ransagningsfund, herunder NemID-nøglekort til de registrerede stråmandsdirektører fundet på bagmandens bopæl, virksomhedsstemplere fundet i hovedselskabets lokaler, og et Excel-regneark med opgørelse af 10 pct. kommission til underleverandøren og 90 pct. tilbagebetaling til kunden. De registrerede direktører i vikarbureauerne var hjemløse, stofmisbrugere eller udrejste.

Samme mønster genfindes i [V.L. S-0422-12](#), [Landsrettens dom af 27. januar 2012, 1-3235/2012](#) og [S-3361-20](#), hvor den reelle leder drev virksomheden gennem en registreret stråmandsejer.

Strafferetten og skatteretten løber her parallelt. Landsskatteretten nægter systematisk fradrag for fakturaer fra selskaber uden reelt driftsapparat og beskatter samtidig betalingerne som maskeret udbytte hos hovedanpartshaveren:

- I [19-0042263](#) blev fradrag for 2,96 mio. kr. i proformafakturaer nægtet, og ekstraordinær genoptagelse for 2011-2014 godkendt, efter at eneanpartshaveren var straffedømt for forsætlig skatte- og momsunddragelse ved brug af netop de fakturaer.
- I [23-0098588](#) og [25-0046891](#) blev hovedanpartshavere beskattet af henholdsvis 103.250 kr. og 704.256 kr. som maskeret udbytte.
- I [22-0054043](#) blev betalinger til tre fiktive underleverandører omkvalificeret til fradragsberettigede lønudgifter, men regnskabet i øvrigt tilsidesat.

Hvor bogføringen er så mangelfuld, at grundlaget ikke kan efterprøves, foretager Skatteforvaltningen en skønsmæssig ansættelse efter [skattekontrollovens § 74](#), jf. [22-0038966](#). En for lav skønsmæssig ansættelse udløser i sig selv underretningspligten efter [§ 83, stk. 2](#).

Grov tilsidesættelse af bogføringspligten påtales typisk sideløbende efter [straffelovens § 302](#), jf. [S-0165-25](#) og [Sag 210/2016](#). Parallel momsunddragelse behandles nærmere under [momssvig](#).

LOV

[Skattekontrolløven § 74](#)[Skattekontrolløven § 83, stk. 2](#)[Skattekontrolløven § 84](#)[Straffeloven § 302](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster tillægsbøder for omfattende, organiseret moms- og skattesvig	08.06.2023
	Højesteret · Afslag på samfundstjeneste ved gentagen grov skattesvig og momssvig	11.01.2017
	Landsretten · Betinget fængsel skærpet til ubetinget fængsel i 2 år og 3 måneder for momsunddragelse af særlig grov karakter (11,4 mio. kr.)	05.05.2025
	Landsretten · Landsretsdom om omfattende svindel med fiktive fakturaer og vikarbureauer i restaurationskoncern	03.05.2022
	Landsretten · Landsretsdom om skatte- og momsunddragelse af særlig grov beskaffenhed samt dokumentfalsk og forsøg på bedrageri	08.11.2021
	Landsretten · Dom for systematisk groft skattesvig, momsunddragelse og hvidvask af 4,5 mio. DKK	22.08.2012
	Landsretten · Mand dømt for groft skattesvig og momssvig i forbindelse med fiktive fakturaer	25.06.2012
	Landsretten · Dom for grov skattesvig og falsk bogføring: Fængselsstraf for systematisk brug af fiktive fakturaer	27.01.2012
	Byretten · Omfattende sag om skattesvig: Fængsel, bøder og udvisning	03.07.2020
	Landsskatteretten · Hovedanpartshaver beskattet af maskeret udbytte for selskabets betalinger til underleverandører med fiktive fakturaer	28.06.2026
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Opgørelse af overskud af virksomhed - rette indkomstmotager og skønsmæssig ansættelse	26.03.2025
	Landsskatteretten · Nægtet fradrag for 2,96 mio. kr. for fiktive fakturaer - Ekstraordinær genoptagelse godkendt efter dom for forsættelig skatteunddragelse	20.12.2024
	Landsskatteretten · Beskatning af maskeret udlodning hos eneanpartshaver som følge af fiktive underleverandørfakturaer	03.12.2024
	Landsskatteretten · Landsskatteretten stadfæster skønsmæssig forhøjelse af selskabs skattepligtige indkomst grundet manglende oplysningspligt	16.08.2023

Strafudmåling: betinget fængsel, samfundstjeneste og lang sagsbehandlingstid

Frihedsstraffen udmåles efter unddragelsens størrelse, men fuldbyrdelsesformen afgøres efter en samlet vurdering af kriminalitetens grovhed og eventuelle forstraffe.

Samfundstjeneste. Ved lovændringen om udvidet brug af samfundstjeneste i 2015 blev den tidligere særlige tilbageholdenhed i skattesager opgivet. Straffelovrådets synspunkt er gengivet i Højesterets dom i [Sag 210/2016](#):

»Det er Straffelovrådets opfattelse, at der ikke er grundlag for fortsat at udvise særlig tilbageholdenhed med at anvende samfundstjeneste i sager om skattesvig. Valget mellem samfundstjeneste og ubetinget fængsel [...] bør efter Straffelovrådets opfattelse fremover først og fremmest afgøres ud fra en samlet vurdering af dels grovheden af den nu foreliggende kriminalitet som udtrykt ved længden af fængselsstraffen, dels omfanget og alvoren af eventuel tidligere kriminalitet.«

I den konkrete sag var der unddraget ca. 1,2 mio. kr. i 2011-2012, og tiltalte var i 2005 straffet med 40 dages fængsel for ligeartet kriminalitet vedrørende ca. 280.000 kr. Højesteret stadfæstede 1 års ubetinget fængsel:

»På baggrund af det anførte tiltræder Højesteret, at der uanset Ts gode personlige forhold ikke er grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget med vilkår om samfundstjeneste.«

Hvor der ikke er forstraffe, er billedet et andet. I [S-1496-25](#) blev en unddragelse på 1.074.260 kr. sanktioneret med 7 måneders **betinget** fængsel, men landsretten skærpede byrettens afgørelse ved at tilføje vilkår om 120 timers ulønnet samfundstjeneste. I [SS-82/2021-HER](#) blev en unddragelse på i alt ca. 403.000 kr. sanktioneret med 3 måneders betinget fængsel med 80 timers samfundstjeneste og tillægsbøde på 413.614 kr.

Sagsbehandlingstid. Skattestraffesager er typisk langvarige, fordi den administrative kontrolsag går forud for straffesagen. Domstolene kompenserer primært i fængselsstraffen. I [SS-1958/2020-OLR](#) nedsatte Østre Landsret straffen for én tiltalt under hensyn til den usædvanligt lange sagsbehandlingstid, mens en anden blev skærpet. I [S-3237-22](#) og [S-3469-23](#) fastslog landsretten, at den langvarige sagsbehandling krænkede retten til rettergang inden rimelig tid efter EMRK artikel 6, og kompenserede ved at gøre 6 måneders fængsel betinget uden vilkår om samfundstjeneste – men hævdede samtidig tillægsbøden til 900.000 kr. I [S-207-25](#), hvor sanktionen alene var bøde, blev normalbøden derimod halveret på grund af sagsbehandlingstiden.

Høj alder. [Rigsadvokatmeddelelsen om straffens fastsættelse, pkt. 5.11.2](#) henviser til TfK 2013.509 Ø, hvor en 70-årig blev idømt 3 år og 6 måneders fængsel for skatteunddragelse på ikke under 19.101.514 kr. efter [straffelovens § 289](#), men hvor straffen blev gjort betinget under hensyn til den høje alder, jf. [straffelovens § 82, stk. 1, nr. 2](#), jf. [§ 56, stk. 2](#).

Rettighedsfrakendelse og konfiskation. I de store sager nedlægges rutinemæssigt påstand om rettighedsfrakendelse efter [straffelovens § 79](#) – i [AM2023.06.08H](#) i 3-5 år – og om konfiskation efter [§ 75](#). Fuldbyrdsen kan række videre end dommen: i [SS-130/2014-HJR](#) stadfæstede Højesteret en editionskendelse mod den dømtes revisor med henblik på at værdiansætte beslaglagte aktier til dækning af bøde- og konfiskationskrav efter dom for grov skatteunddragelse.

LOV

[Straffeloven § 56, stk. 1, 2](#)[Straffeloven § 62](#)[Straffeloven § 75](#)[Straffeloven § 79](#)[Straffeloven § 82, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster tillægsbøder for omfattende, organiseret moms- og skattesvig	08.06.2023
	Højesteret · Afslag på samfundstjeneste ved gentagen grov skattesvig og momssvig	11.01.2017
	Højesteret · Højesteret stadfæster landsrettens kendelse om edition hos revisor efter dom i økonomisk kriminalitetssag	12.01.2015
	Landsretten · Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain	21.08.2025
	Landsretten · Skatte- og momsunddragelse: Landsret skærper bøde for forsætlig undladelse af underretningspligt og momsangivelse	14.08.2025
	Landsretten · Svig med offentlige midler vedrørende COVID-19 lønkomensation: Betinget fængsel og tillægsbøde på 725.000 kr.	27.01.2023
	Landsretten · Landsretsdom om omfattende svindel med fiktive fakturaer og vikarbureauer i restaurationskoncern	03.05.2022
	Byretten · Virksomhedsejer idømt betinget fængsel og tillægsbøde på 1.070.000 kr. for momssvig og skattesvig	05.02.2026
	Byretten · Direktør idømt betinget fængsel og stor tillægsbøde for omfattende skatte- og momsunddragelse	02.06.2021

§ 9 Skattely, udenlandske konti og automatisk informationsudveksling

Skjulte midler i udlandet er en klassisk gerningstype, og forarbejderne til [straffelovens § 289, stk. 3](#) fremhæver netop »placering af indeståender i udenlandske pengeinstitutter m.v., som SKAT ikke kan indhente oplysninger fra« som en manøvre, der tilsigter at vanskeliggøre opklaringen og derfor bør udløse 20 pct. forhøjelse af tillægsbøden.

Den skattepligtige har efter [skattekontrollovens § 2, stk. 3](#) pligt til at oplyse om arten og værdien af formue i udlandet og om ejendomsværdien af fast ejendom i udlandet. Undladelse heraf er den typiske indgang til en straffesag om udenlandske konti.

Bevismæssigt bærer den skattepligtige risikoen for uafklarede udenlandske indeståender. I [08-03608](#) blev en klager beskattet af næsten 1 mio. kr. indsat på tyrkiske bankkonti i hendes navn. Landsskatteretten fandt det ikke godtgjort, at beløbene tilhørte en svoger, og lagde vægt på, at privatforbrugsopgørelserne ikke gav plads til opsparing i den størrelsesorden, og at oplysningspligten om udenlandske konti ikke var overholdt.

SKATs Money Transfer-projekt gav tilsvarende grundlag for ekstraordinær genoptagelse. I [12-0247059](#) havde en mægler modtaget større beløb fra sin engelske arbejdsgiver end selvangivet; Landsskatteretten fandt grov uagtsomhed og lagde vægt på, at klageren gennem hele perioden havde været i stand til at opføre sine udlæg over for arbejdsgiveren måned for måned.

Den retlige ramme for opdagelsen er i dag EU's direktiver om administrativt samarbejde. [DAC2-direktivet \(direktiv 2014/107/EU\)](#) indførte obligatorisk automatisk udveksling af finansielle kontooplysninger, [DAC7-direktivet \(direktiv 2021/514/EU\)](#) indberetning fra digitale platformsoperatører, og [DAC8-direktivet \(direktiv 2023/2226/EU\)](#) udvider fra 2026 udvekslingen til kryptoaktiver. [Direktiv 2016/881/EU](#) om land for land-rapportering har direkte forbindelse til bødebestemmelsen i [skattekontrollovens § 84, nr. 5](#).

Den midlertidige selvanmelderordning fra 2012 for midler på udenlandske konti indførte samtidig [straffelovens § 289, stk. 3](#). Den gældende – permanente – selvanmeldelsespraksis fremgår af [Den juridiske vejledning A.C.3.5.2.7](#): intet strafansvar ved grov uagtsomhed uanset beløb eller ved forsætlige unddragelser op til 100.000 kr.; bøde svarende til én gang unddragelsen mellem 100.000 kr. og 500.000 kr.; og domstolsbehandling med frihedsstraf og tillægsbøde på én gang unddragelsen derover.

Om skatteforvaltningens indhentelse af oplysninger i skattelysager har Folketingets Ombudsmand udtalt sig indgående i [FOB 2018-30 om Panama Papers](#) – se nærmere nedenfor.

LOV

[Skatteforvaltningsloven § 27, stk. 1](#)[Skattekontrolloven § 2, stk. 3](#)[Skattekontrolloven § 84](#)[Straffeloven § 289, stk. 3](#)

PRAKSIS

Landsskatteretten · Ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelse - grov uagtsomhed og overskridelse af reaktionsfrist

28.05.2014

Landsskatteretten · Landsskatteretten om beskatning af ubeskattede midler på tyrkiske bankkonti

22.06.2009

§ 10 Den administrative bødesag: kompetence, forsvarerbeskikkelse og selvinkriminering

Langt de fleste skattestraffesager afgøres aldrig ved en domstol. [Skattekontrollovens § 86, stk. 1](#) giver Skatteforvaltningen adgang til i sager, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, at tilkendegive den sigtede, at sagen kan afgøres uden retssag mod vedtagelse af en bøde. Vedtages bøden, bortfalder videre strafferetlig forfølgning, og vedtagelsen har samme gentagelsesvirkning som en dom, jf. [§ 86, stk. 3](#). Efter

forhøjelsen af frihedsstrafgrænsen pr. 1. januar 2024 kan Skatteforvaltningen afslutte sager med forsætlig unddragelse op til 500.000 kr. administrativt.

Ordningen har dybe rødder. [Betænkning nr. 932/1981 om straffebestemmelser i skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen](#) beskriver, hvordan de administrative bøder på området »i vidt omfang udmåles som takstbøder, d.v.s. at bødens størrelse fastsættes på grundlag af faste kriterier«, og [betænkningen s. 138](#) dokumenterer, at frihedsstrafgrænsen dengang lå på 15.000 kr. i unddragen statsskat, fastlagt administrativt ved statsskattedirektoratets cirkulæreskrivelse af 7. december 1977. [Delbetænkning nr. 977/1983 om behandlingen af skattestraffesager, der afgøres administrativt](#) beskriver overgangen fra tilbuds- og acceptordning til egentlige bødeforelæg og foreslog samtidig en bistandsordning til styrkelse af skatteyderens retsstilling. Den efterfølgende [betænkning nr. 1091/1986 om behandlingen af skatte- og afgiftsstraffesager, der afgøres administrativt](#) er fortsat referenceramme for området.

Retssikkerhedsgarantierne er i dag udmøntet i [bekendtgørelse om vejledning af en sigtet under en administrativ straffesag, der bliver behandlet af Skatteforvaltningen](#), der trådte i kraft 1. juni 2025. Skatteforvaltningen skal vejlede den sigtede om muligheden for forsvarerbeskikkelse, men kan konkret undlade det bl.a., »når der i sagen er rejst sigtelse for unddragelse af skatter eller afgifter på ikke over 40.000 kr., og den sigtede ikke tidligere er straffet i en unddragelsessag«. Efter [§ 2](#) skal vejledningen gives skriftligt senest samtidig med meddelelsen om sigtelsen, og efter [§ 3](#) kan sagen kun fortsætte uden forsvarer med den sigtedes udtrykkelige samtykke.

Forbuddet mod selvinkriminering er den mest omtvistede grænseflade mellem controlsagen og straffesagen. Folketingets Ombudsmand fastslog i [FOB 2018-30 om Panama Papers](#), at også pligten til at gøre rede for grundlaget for selvangivne oplysninger er en oplysningspligt omfattet af retssikkerhedslovens [§ 10](#):

»En borger, som efter skattekontrollovens § 1, stk. 1, bliver bedt om at gøre rede for grundlaget for selvangivne oplysninger, er derfor beskyttet af bestemmelsen om forbud mod selvinkriminering i retssikkerhedslovens § 10.«

Ombudsmanden fulgte op i [FOB 2019-33](#), hvor Skattestyrelsen beklagede ikke at have vejledt om selvinkriminering i en materialeindkaldelse, der var udsendt efter at konkret mistanke var opstået. I [FOB 2023-8](#) anerkendte Skattestyrelsen tilsvarende, at der i agterskrivelsen burde have været vejledt om, at der forelå mistanke om et strafbart forhold, og at borgeren ikke havde pligt til at afgive oplysninger – »en beklagelig fejl«. Det generelle retsgrundlag er redegjort i [FOB 2015-13 om retten til ikke at inkriminere sig selv](#). Praksis viser, at mistankevurderingen – hvornår controlsagen bliver til en straffesag – er det centrale og ofte utilstrækkeligt dokumenterede punkt.

Ransagning i sager om overtrædelse af skattekontrolloven kan efter [§ 87](#) ske efter retsplejelovens regler om ransagning i sager, der kan medføre frihedsstraf, jf. [SS-26257/2008-KBH](#).

LOV

[Skattekontrolloven § 86, stk. 1, 3](#)[Skattekontrolloven § 87](#)

Samspillet med den civile skatteansættelse – ekstraordinær

[§ 11](#) genoptagelse efter [§ 27, stk. 1, nr. 5](#)

Skattestraffesagen og den civile skatteansættelse følges ad, men bedømmes efter forskellige standarder. [Skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 5](#) tillader ekstraordinær genoptagelse ud over de ordinære frister i [§ 26](#), hvis »den skattepligtige eller nogen på dennes vegne forsætligt eller groft uagtsomt har bevirket, at

skattemyndighederne har foretaget en ansættelse på et urigtigt eller ufuldstændigt grundlag». Varslingen skal ske senest 6 måneder efter kundskabstidspunktet, og ansættelsen senest 3 måneder efter varslingen, jf. § 27, stk. 2.

Landsskatteretten foretager en **selvstændig** tilregnelsesvurdering. I 15-1590217 blev en klager, der havde fratrasket renteudgifter to gange, anset for at have handlet mindst groft uagtsomt, og retten bemærkede udtrykkeligt:

»Det forhold, at klageren ikke var pålagt straf for skatteunddragelse, kunne ikke ændre vurderingen af klagerens tilregnelser i medfør af skatteforvaltningsloven.«

De typiske holdepunkter for grov uagtsomhed i genoptagelsespraksis er:

- **Størrelsen og synligheden af fejlen.** I 15-1590217 burde klageren have reageret på usædvanligt store overskydende skatter.
- **Tidligere korrekt selvangivelse af samme indkomsttype.** I 19-0053435 havde klageren i tidligere år selvangivet tilsvarende aktieavancer.
- **Kendskab til indkomstens karakter.** I 19-0006903 burde en ansat have indset, at udnyttelsesvederlaget for tildelte optioner var løn og ikke kapitalindkomst.
- **Ukendskab til reglerne er ikke undskyldende.** I 17-0175621 fastslog retten, at ukendskab til relevante skatteregler ikke i sig selv medfører, at handlingen alene kan anses for simpelt uagtsomt.

Straffedommen kan omvendt danne grundlag for genoptagelsen: i 19-0042263 blev betingelserne for ekstraordinær genoptagelse for 2011-2014 anset for opfyldt, efter at eneanpartshaveren ved byretten var dømt for forsætlig skatte- og momsunddragelse ved brug af proformafakturaer.

Kundskabstidspunktet efter § 27, stk. 2 regnes fra det tidspunkt, hvor Skatteforvaltningen kom i besiddelse af det fornødne grundlag for at varsle en korrekt afgørelse – ikke fra den første indikation. I 12-0247059 løb fristen først fra modtagelsen af klagerens egen redegørelse, der gjorde det muligt at skelne skattepligtige lønindtægter fra skattefri udlægsrefusioner.

De civile retlige aspekter af genoptagelse behandles nærmere under [skatteret-genoptagelse](#).

LOV	Skatteforvaltningsloven § 26	Skatteforvaltningsloven § 27, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Landsskatteretten · Nægtet fradrag for 2,96 mio. kr. for fiktive fakturaer - Ekstraordinær genoptagelse godkendt efter dom for forsætlig skatteunddragelse		20.12.2024
	Landsskatteretten · Skatteyder anset for groft uagtsom ved manglende selvangivelse af aktieavancer og udlejningsoverskud		11.11.2021
	Landsskatteretten · Ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelse vedrørende aktieoptioner – grov uagtsomhed		01.09.2021
	Landsskatteretten · Skattepligt af gaver – Lejlighedsgaver – Grov uagtsomhed – Ekstraordinær genoptagelse		28.06.2018
	Landsskatteretten · Landsskatteretten: Grov uagtsomhed ved rentefradrag - forhøjelse af skatteansættelse		14.12.2016
	Landsskatteretten · Ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelse - grov uagtsomhed og overskridelse af reaktionsfrist		28.05.2014

§ 12 Sammenfatning af praksismønstrene

Skattestraffesagernes struktur kan sammenfattes i fem gennemgående mønstre.

1. Beløbet styrer sanktionsvalget – men ikke alene. Med reformen pr. 1. januar 2024 er billedet i førstegangstilfælde:

Unddragelse (forsæt)	Sanktion
≤ 20.000 kr.	Intet bødeansvar
20.000-40.000 kr.	Bøde på 5.000 kr.
40.000-500.000 kr.	Normalbøde = 2 × unddragelsen, administrativt bødeforelæg
≥ 500.000 kr. inden for samme lovområde	Frihedsstraf + tillægsbøde, som udgangspunkt efter straffelovens § 289

Ved grov uagtsomhed er normalbøden én gang unddragelsen, og fængselsstraf er udelukket. I gentagelsestilfælde inden for 10 år er frihedsstrafgrænsen 250.000 kr., og normalbøden kan forhøjes med 25 pct.

2. Tillægsbøden er pønalt og ufravigelig. [AM2023.06.08H](#) er det centrale præjudikat: bøden fordeles ikke mellem medgerningsmænd, nedsættes ikke ved efterbetaling og – efter [S-1496-25](#) – heller ikke ved tilståelse. Ved særlig grov beskaffenhed forhøjes den efter [§ 289, stk. 3](#) med 20 pct.

3. Forsætsbeviset afgøres af objektive holdepunkter. Domfældelse bygger på, at fejlene var åbenbare, at den tiltalte havde det fulde overblik over virksomhedens økonomi, og at forholdet var drøftet med revisor, jf. [SS-82/2021-HER](#). Frifindelse forekommer, hvor regelgrundlaget er komplekst, og den skattepligtige har fulgt professionel rådgivning, jf. [SS-351/2021-HER](#).

4. Fuldbyrldelsesformen afgøres af forstraffe og tidsforløb. Uden forstraffe gøres straffen typisk betinget med vilkår om samfundstjeneste selv ved unddragelser over 1 mio. kr., jf. [S-1496-25](#). Med forstraf for ligeartet kriminalitet er udgangspunktet ubetinget fængsel, jf. [Sag 210/2016](#). Urimeligt lang sagsbehandlingstid kompenseres i fængselsstraffen – ikke i tillægsbøden, jf. [S-3237-22](#) og [S-3469-23](#).

5. Straffesagen og skattesagen er adskilte, men gensidigt forstærkende. En frifindelse i straffesagen udelukker ikke ekstraordinær genoptagelse efter [skatteforvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 5](#), og en straffedom kan omvendt begrunde genoptagelsen. Samtidig gælder retssikkerhedslovens forbud mod selvinkriminering fra det øjeblik, der foreligger konkret mistanke – en grænse, som ombudsmanden gentagne gange har fundet utilstrækkeligt håndteret af skattemyndighederne.

Afgrænsningsmæssigt hører parallelt momssvig under [momssvig](#), hvidvask af unddragne midler under [hvidvask](#), bedrageri uden skattekontekst under [bedrageri](#), spørgsmål om subjektiv og objektiv skattepligt under [bopael-skattepligt](#) og selve indkomstopgørelsen under [indkomstopgørelse-og-personskatteberegning](#).

LOV

[Skatteforvaltningsloven § 27, stk. 1](#)[Skattekontrollloven § 82, stk. 1](#)[Skattekontrollloven § 83, stk. 4](#)[Straffeloven § 50, stk. 2](#)[Straffeloven § 289, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster tillægsbøder for omfattende, organiseret moms- og skattesvig	08.06.2023
Højesteret · Afslag på samfundstjeneste ved gentagen grov skattesvig og momssvig	11.01.2017
Landsretten · Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain	21.08.2025
Byretten · Virksomhedsejer idømt betinget fængsel og tillægsbøde på 1.070.000 kr. for momssvig og skattesvig	05.02.2026

Byretten · Frifindelse for grov skatteunddragelse ved overdragelse af fast ejendom fra selskab til hovedaktionær til markedspris	18.08.2021
Byretten · Direktør idømt betinget fængsel og stor tillægsbøde for omfattende skatte- og momsunddragelse	02.06.2021

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Skatteforvaltningsloven § 27	stk. 1	Skattekontrolløven § 82	stk. 1
Skattekontrolløven § 83	stk. 4	Skattekontrolløven § 84	
Skattekontrolløven § 85		Skattekontrolløven § 86	stk. 1
Straffeloven § 50	stk. 2	Straffeloven § 289	stk. 1-3

MATERIALE Citerede afgørelser

40 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

12

10.01.2025	Højesteret stadfæster varetægtsfængsling i stor udbytteskatssag og præciserer proportionalitetsvurdering i sager om tillægsstraf	AM2025.01.10H
25.06.2024	Højesteret fastslår, at særlov om COVID-19 lån har forrang for Straffeloven § 289 a ved uberettiget ansøgning	AM2024.06.25H
08.06.2023	Højesteretsdom om fuld tillægsbøde til hver deltager ved skatte- og momsunddragelse	3293-3922
08.06.2023	Højesteret stadfæster tillægsbøder for omfattende, organiseret moms- og skattesvig	AM2023.06.08H
11.01.2017	Afslag på samfundstjeneste ved gentagen grov skattesvig og momssvig	210-2016
19.08.2015	Højesteret fastsætter straf for momssvig af særligt grov karakter (Momskarusselsvig) – Delvist ubetinget fængsel og nedsat bøde	Sag 71/2015
12.01.2015	Højesteret stadfæster landsrettens kendelse om edition hos revisor efter dom i økonomisk kriminalitetssag	611-703
15.11.2013	Højesterets dom om skattesvig af særlig grov karakter og kumulation af straf for hvidvask af udbytte	
05.07.2012	Højesteretsdom om groft skattesvig, tilskudssvindel og strafudmåling efter Straffeloven § 289	S-3687-10
25.04.2012	Højesteretsdom: Groft skattesvig af særlig kvalificeret karakter og strafudmåling efter Straffeloven § 289	
23.04.2012	Højesteretsdom om groft skattesvig, dokumentfalsk og strafudmåling for direktør	
15.02.2012	Højesteretsdom om grov hvidvask i forbindelse med momsunddragelse (Selvvask vs. Uafhængig Hvidvask)	

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

12

21.08.2025	Dom for omfattende moms- og skatteunddragelse samt kørsel under påvirkning af kokain	S-3237-22 og S-3469-23
14.08.2025	Skatte- og momsunddragelse: Landsret skærper bøde for forsætlig undladelse af underretningspligt og momsangivelse	S-207-25
05.05.2025	Betinget fængsel skærpet til ubetinget fængsel i 2 år og 3 måneder for momsunddragelse af særlig grov karakter (11,4 mio. kr.)	S-0165-25
27.01.2023	Svig med offentlige midler vedrørende COVID-19 lønkompensation: Betinget fængsel og tillægsbøde på 725.000 kr.	S-1982-21
03.05.2022	Landsretsdom om omfattende svindel med fiktive fakturaer og vikarbureauer i restaurationskoncern	3258-3884
08.11.2021	Landsretsdom om skatte- og momsunddragelse af særlig grov beskaffenhed samt dokumentfalsk og forsøg på bedrageri	S-3361-20
10.10.2016	Dom om betinget fængselsstraf for skatteunddragelse og hæleri	6316-7567
01.11.2012	Direktionsmedlem dømt for groft skattesvig på 10 mio. kr. og idømt fængselsstraf	
22.08.2012	Dom for systematisk groft skattesvig, momsunddragelse og hvidvask af 4,5 mio. DKK	1-3235/2012
25.06.2012	Mand dømt for groft skattesvig og momssvig i forbindelse med fiktive fakturaer	V.L. S-0422-12
27.01.2012	Dom for grov skattesvig og falsk bogføring: Fængselsstraf for systematisk brug af fiktive fakturaer	
31.08.2011	Fængselsstraf for omfattende og systematisk moms- og skattesvig af særlig grov karakter	

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

5

05.02.2026	Virksomhedsejer idømt betinget fængsel og tillægsbøde på 1.070.000 kr. for momssvig og skattesvig	S-1496-25
18.08.2021	Frifindelse for grov skatteunddragelse ved overdragelse af fast ejendom fra selskab til hovedaktionær til markedspris	144-168
02.06.2021	Direktør idømt betinget fængsel og stor tillægsbøde for omfattende skatte- og momsunddragelse	139-160
03.07.2020	Omfattende sag om skattesvig: Fængsel, bøder og udvisning	3234-3841
24.09.2015	Betinget fængselsstraf og tillægsbøde for skattesvig i forbindelse med udlejning og salg af lejligheder	I-2382/2015

LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS

11

28.06.2026	Hovedanpartshaver beskattet af maskeret udbytte for selskabets betalinger til underleverandører med fiktive fakturaer	25-0046891
26.03.2025	Landsskatteretten: Opgørelse af overskud af virksomhed - rette indkomstmodtager og skønsmæssig ansættelse	22-0054043

20.12.2024	Nægtet fradrag for 2,96 mio. kr. for fiktive fakturaer - Ekstraordinær genoptagelse godkendt efter dom for forsætlig skatteunddragelse	19-0042263
03.12.2024	Beskatning af maskeret udlodning hos eneanpartshaver som følge af fiktive underleverandørfakturaer	23-0098588
16.08.2023	Landsskatteretten stadfæster skønsmæssig forhøjelse af selskabs skattepligtige indkomst grundet manglende oplysningspligt	22-0038966
11.11.2021	Skatteyder anset for groft uagtsom ved manglende selvangivelse af aktieavancer og udlejningsoverskud	19-0053435
01.09.2021	Ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelse vedrørende aktieoptioner – grov uagtsomhed	19-0006903
28.06.2018	Skattepligt af gaver – Lejlighedsgaver – Grov uagtsomhed – Ekstraordinær genoptagelse	17-0175621
14.12.2016	Landsskatteretten: Grov uagtsomhed ved rentefradrag - forhøjelse af skatteansættelse	15-1590217
28.05.2014	Ekstraordinær genoptagelse af skatteansættelse - grov uagtsomhed og overskridelse af reaktionsfrist	12-0247059
22.06.2009	Landsskatteretten om beskatning af ubeskattede midler på tyrkiske bankkonti	08-03608

FORARBEJDE Betænkninger

3 referencer

Betænkning om behandlingen af skatte- og afgiftsstraffesager, der afgøres administrativt

nr. 1091 · 1986 · Ministeriet for skatter og afgifter

Betænkning om straffebestemmelser i skatte-, afgifts- og tilskudslovgivningen

nr. 932 · 1981 · Justitsministeriet

Delbetænkning om behandlingen af skattestraffesager, der afgøres administrativt (Betænkning nr. 977)

nr. 977 · 1983 · Ministeriet for skatter og afgifter